

30 ELÄMÄNMENO

Porotuuli pyrkii ehkäisemään konflikteja

Mahtuvatko poronhoito ja tuulivoima samalle alueelle Lapissa?

Jonna Nikumaa

Poronhoitoalueelle on tulossa merkittävästi uusia tuulivoimahankkeita. Mutta sopivatko poronhoito ja tuulivoima yhteen?

Kemijärvelle rakennettava tuulivoima ei tunnu poroelinkeino ainkaan tällä hetkellä häiritsevän, mutta esimerkiksi Kuusamon Maaningassa korkein hallinto-oikeus katoo juuri yleiskaavan, johon oli sijoitettu tuulivoimapaisto.

Perusteena oli, että tuulivoimalla katsottiin olevan liian paljon kielteisiä vaikutuksia matkailuun ja poronhoitoon.

Tuulivoimasta on raportoitu kielteisiä vaikutuksia esimerkiksi silloin, kun se sijoittuu lähelle vasomaisuuksia. Aina negatiivisia vaikutuksia ei kuitenkaan ole, mutta silti palokunnat ovat suhtautuneet tuulivoimaan torjuvasti.

Ongelmaan pureudutaan Luonnonvarakeskus Luken ja Suomen ympäristökeskus Syken uudessa tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan, miten tuulivoimarakentamista voidaan suunnitella ja tehdä poronhoitoalueella sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi.

Tutkimushankkeen nimi on Luotamuskeskus Poronhoito ja konfliktit, ja sen perusteella arvioidaan milloin tuulivoimahankkeen voi liittyä konflikti tai epäonnistuminen.

Hankkeessa ei tutkita tuulivoiman vaikutuksia poronhoitoon vaan käytetään olemassa olevaa tutkimustietoa, ja sen perusteella arvioidaan milloin tuulivoimahankkeen voi liittyä konflikti tai epäonnistuminen.

Hanketta vetää Lapissa asuva Luken tutkija **Mikko Jokinen**.

– Tutkimukseen otetaan kolme tuulivoimahanketta, joista kaksi on vielä valitsematta. Yksi on Kuusamon Maaningassa, siellä on kokemusta yhteensovittamisen vaikeudesta, Jokinen kertoo.

Hankkeeseen ei haeta vain kohteita, joissa on ongelmia, vaan myös niitä, joissa yhteensovittaminen on onnistunut. Tiedon tuottaminen tähtää poronhoitoon kohdistuvien haittojen minimoimiseen, reilujen ja oikeudenmukaisten suunnitteluprosessien kehittämiseen sekä maankäyttökongfliktien ehkäisemiseen. Tavoitteena on saada tuulivoimayhtiöt ja yhdistys sekä poronhoitajat ja



TERTTU POHTILA / KOTI-LAPIN ARKISTO

Kemijärven ja Sallan rajalle rakennetaan parhaillaan Nuolivaaran tuulivoimala-alueita. Alueelle kuljetetaan runsaasti voimaloiden osia. Tässä kuljetus Kemijärven kohdilla.

JONNA NIKUMAA / HILLA GROUP



Tutkija Mikko Jokinen vetää Porotuuli-hanketta, jossa pohditaan mahtuvatko tuulivoima ja poroelinkeino samalle alueelle Lapissa.

paliskuntain yhdistys vuoropuheluun.

– Tarkoitus on ennen kaikkea oppia konflikteista ja niiden estämisestä ja määrittää parhaita käytäntöjä, Jokinen sanoo.

Aiemmin palikunnat ovat kokeneet esimerkiksi metsätalouden uhaksi porotaloudelle. Tuulivoima on uudempi uhka, joka on noussut esiin, kun esimerkiksi Metsähallitus on kartoittanut valtion mailla tuulivoima-alueita, ja hankkeita on lähde viemään eteenpäin.

– Palikuntien ja yhtiöiden välillä on selvästi luottamuspulaa, Jokinen sanoo.

Esimerkiksi tuulivoimayhtiöiden

tuloalueille on varsin haastavaa. Palikuntien mielestä hankkeesta saadaan tietoa liian myöhään ja asioita tehdään salassa. Tuulivoimayhtiöiden näkökulmasta taas hankkeita ei voida julkistaa ennen alustavia selvityksiä ja sopimuksia maanomistajien kanssa.

Hankkeessa on tarkoitus rakentaa luottamusta ja selvittää sudenkuoppia, joita vuoropuhelussa kannattaa välttää.

– Jotta pystytään välttämään tarpeetonta vastakkainasettelua. Jokinen korostaa, että vaikka tarkoitus on liennyttää tuulivoiman ja poronhoidon toimijoiden välejä ja tutkia keinoja hyväksyttävämpään tuulivoimaan, ei ole tarkoitus löytää

keinoja rakentaa tuulivoimaa kaikissa olosuhteissa. Kaikki alueet eivät ole kuitenkaan yhtä herkkiä konflikteille.

Tutkimushanke tuottaa tietoa esimerkiksi tuulivoimarakentamisen YVA-prosessin ja kaavoituksen tueksi.

Tulokset viedään eteenpäin poliittiseen päätöksentekoon ja niiden tuloksia voivat hyödyntää myös tuulivoimayhtiöt, palikunnat, Metsähallitus, kunnat ja maanomistajat.

Kaksivuotinen Porotuuli-tutkimushanke maksaa yhteensä 196 000 euroa.

Hanke on saanut ely-keskuksen rahoitusta 128 000 euroa, lopun kustantavat Syke ja Luke.

MUISTI-

KEMIJÄRVI

Kostamon Kyläseura ry. Kostamon Maalaismarkkinat 1.10. klo 10-14. Myyjiksi voivat ilmoittautua seuran jäsenet, myös muita paikallisia myyjiä voi tulla mukaan. Ilmoittautukaa 23.9. mennessä Päiville tekstiviestillä numeron 044-2400 972.

Napapiirin Omaishoitajat ry järjestää yhteistyössä Kemijärven seuran diakoniatyön kanssa Omaishoitoperheiden virkistysiltapäivän ti 4.10. klo 12-14 Kemijärven seurakuntatalolla, Esaiauskatu 2. Kahvitarjoilu! Lisätiedot ja ilmoittautumiset ti 27.9. mennessä p. 040 674 1144 tai tiina.rauhala(at)napapiirin-omaishoitajat.fi

Autiosaaren maa- ja kotitalousseura. Kokoonnutaan Laura Alaluusuan luona la 24.9. klo 13.

Kemijärven Eläkeläiset ry. järjestää retken Posiolle iltamiin la 1.10. Ilmoittautumiset heti Erkkille 0405729720. Seuraava toimintapäivä ma 3.10 klo 10 Kulttuurikämpällä.

Kemijärven Eläkeläiset ry. Johtokunnan kokous ke 28.9. klo 12.30.

Lapin Ajokoirayhdistys ry. ajokoiralla metsästyksen tutustumispäivän Kemijärvellä la 24.9. Kokoonnuksen ABC-asemalla klo 8. Lisätietoja Kauko Kantola puh. 0400-199 733.

Kemijärven Taideyhdistys r.y. Taiderekti Kittilän suunnalle toteutuu ja ajankohta on to 6.10. - pe 7.10. Tarkemmat tiedot ensiviikon Koti-Lapin muistitilastalla. Syysnäyttelyä ei järjestetä lokakuussa Kulttuurikämpällä. Pystytämme näyttelyn huhtikuussa 2023.

Kemijärven Kalevalaiset Naiset ry. Kantelettaren lukuhetket jatkuvat kirjastossa joka toinen tiistai, alkaen ti 27.9. klo 17-18. Tilaisuus on avoin kaikille kansanrunoista kiinnostuneille.

Kemijärven Seuratanssijat ry Su 25.9. klo 17-20 aloitamme tanssiharjoitukset, paikka VPK:n talo. Lajeina hidas valssi ja foksi. Opettajana Timo Toivonen. Hinta kaikilta 5 euroa.

Lapin Muistiyhdistys ja Napapiirin Omaishoitajat järjestävät yhteistyössä Muistikahvilan ti 27.9. klo 12.30-14.30 Kulttuurikeskuksessa. Yhteisen osuuden jälkeen avoimet ja omaishoitajien vertaisryhmä. **Jyty Kemijärvi** ry:n viikko-osake



Kuusamon Maaningassa korkein hallinto-oikeus kaatoi juuri yleiskaavan, johon oli sijoitettu tuulivoimapaisto.